

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENÍU

264 987

(11) (B1)
[13]

(51) Int. Cl.⁴

F 16 K 31/60

(22) Prihlášené 15 01 88

(21) PV 278-88.J

(40) Zverejnené 17 10 88

(45) Vydané 15 12 89

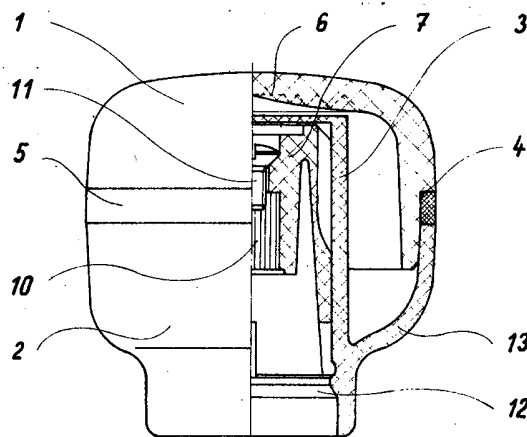
(75)

Autor vynálezu

PRAŽENKA DUŠAN ing., PODBRANČ, PLENCNEROVÁ EMÍLIA, MYJAVA

(54) Ovládacia rukoväť zdravotných armatúr

(57) Konštrukčné prevedenie ovládacej rukoväte zdravotných armatúr umožňuje výrobu robustnejších tenkostenných rukovätí z plastických látok bez zníženia vzhľadu a estetickkej hodnoty výrobku, čo je umožnené tým, že zadný diel tvorí drážkovú priečku valcového alebo hrncového tvaru, z ktorej sa zo strany vršku rozvetvuje vonkajší časť rukoväte, do ktorej je s presahom nalisované osadenie predného dielu. Medzi predný diel a zadný diel rukoväte je vložený značkový krúžok.

Obr. 1

Vynález sa týka robustnejšieho prevedenia rukovätí z plastov.

Známe ovládacie rukoväte sú zhotovené buď z farebných kovov, alebo z plastov. Plastové rukoväte sú prevážne menších rozmerov, predovšetkým z dôvodov technologických, pretože pri použití kompaktného plastového výstrelu sa vyžadujú väčšie hrúbky stien rukovätí, čo však spôsobuje u rozmernejších tvarov zhľady materiálu pri vstrekaní do formy s následným zmrštením materiálu, čo je sprevádzané bortením tvaru s nevzhľadnými povrchovými deformáciami vlivom zmršťovania plastu pri jeho chladnutí. Známe rukoväte z pokovených plastov vplyvom stárnutia a studeného toku materiálu strácajú rýchle svoj pôvodný vzhľad, pretože dochádza k odlupovaniu galvanicky nanesej vrstvy povrchovej úpravy niklu a chrómu. U používaných rukovätí z farebných kovov sa síce nanese vrstva povrchovej úpravy neodlupuje, avšak takéto prevedenie rukovätí je náročné ako na prácnosť, tak i na spotrebu farebných kovov.

Uvedené nedostatky v podstatnej miere odstraňuje prevedenie rukovätí z plastov podľa vynálezu, ktorého podstata spočíva hlavne v tom, že zadný diel rukoväte tvorí drážková priečka valcového, alebo hrncového tvaru, z ktorej sa zo strany vršku rozvetvuje vonkajší tvar rukoväte, do ktorého je s presahom nalisované osadenie predného dielu.

Výhody rukoväte podľa vynálezu spočívajú najmä v tom, že rukoväť je vyhotovená z dvoch častí, ktoré sú navzájom spojené zalisovaním s presahom. Nové riešenie umožňuje tiež fixovanie axiálnej polohy pomocou vybrania na vonkajšom tvare rukoväte, do ktorého zapadne výčnelok, umiestnený na protiľahlej drážkovej priečke zadného dielu rukoväte. Rozdelenie rukoväte na dve hlavné časti umožňuje použitie malej hrúbky stien oboch častí rukoväte. Tým je zabránené vzniku povrchových deformácií rukoväte, pri zachovaní požadovaného tvaru a estetického vzhľadu. Riešenie podľa vynálezu umožňuje výrobu robustnejších moderných prevedení plastových rukovätí bez nebezpečenstva zníženia vzhľadu a estetickej hodnoty výrobku. Nové riešenie rukovätí umožňuje vytvoriť rukoväť pri rešpektovaní moderných prvkov z oblasti ergonómie. Takáto rukoväť umožňuje kombináciu použitia plastov rozdielných farieb, prípadne kombináciu plastu s kovmi tak, že zadný diel rukoväte môže byť vyhotovený z mosadze a na predný diel je možné s výhodou použiť priehľadné, prípadne dymové, alebo číre polymetylmetakryláty, pri zvýšenej estetickosti rukoväte, pretože možno použiť rôzne veľkosti a vonkajšie tvary rukoväte. Atraktívnejšie druhy plastov sa používajú spravidla na predný diel rukoväte. Riešenie rukoväte umožňuje použitie pružnej a upevňovacej vložky, napr. podľa AO č. 196 980. Tieto vložky sú unifikované pre upevnenie moderných typov rukovätí.

Na pripojenom výkrese je znázornený jeden príklad prevedenia podľa vynálezu, kde obr. 1 predstavuje čiastočný osový rez rukoväťou, obr. 2 znázorňuje detail prevedenia spoja predného dielu a zadného dielu rukoväte pomocou výčnelku na osadení predného dielu, ktorý zapadá do vybrania na vonkajšom tvare rukoväte a obr. 3 znázorňuje detail prevedenia spoja oboch častí rukoväte, ktoré sú do seba zalisované s presahom.

Na drážky vretena 10 sa nasunie pružná vložka 7 napr. podľa AO č. 196 980. Pružná vložka 7 sa upevní pomocou skrutky 11. Na pružnú vložku 7 sa narázi kompletná rukoväť. Rukoväť pozostáva z predného dielu 1 vyhotoveného z priehľadného materiálu a zadného dielu 2, medzi ktorými je značkový krúžok 5. V dutine predného dielu 1 je na čelnej ploche vytvorený ozdobný reliéf 6. Predný diel 1 je ukončený osadením 4, na ktorom sa nachádza výčnelok 8, zapadajúci do protiľahlého vybrania 9, vytvoreného na vnútornej stene vonkajšej časti 13. Zadný diel 2 má zo strany vršku 12 súběžne so zvislou osou rukoväte vytvorenú drážkovú priečku 3 valcového alebo hrncového tvaru. Predný diel 1 a zadný diel 2 sú v mieste osadenia 4 navzájom spojené zalisovaním s presahom. Spojenie predného dielu 1 a zadného dielu 2 môže byť prevedené tiež tak, že výčnelok 8 môže byť vytvorený v drážkovej priečke 3 a vybranie 9 na protiľahlej strane predného dielu 1. Pevné spojenie oboch častí rukoväte je možné docieľiť tiež zdrsnením alebo zlepením stykových plôch predného dielu 1 a zadného dielu 2 rukoväte. Pri použití zvariteľných druhov plastov je možné obidve časti rukoväte spojiť i pomocou ultrazvukového zvarovania. Experimentálne sa však preukázal dostatočným spoj

prevedený vzájomným nalisovaním oboch častí rukoväte s malým presahom. Spoj prevedený nalisovaním je tiež popri dostačujúcej funkcii najekonomickejši.

P R E D M E T V Y N Á L E Z U

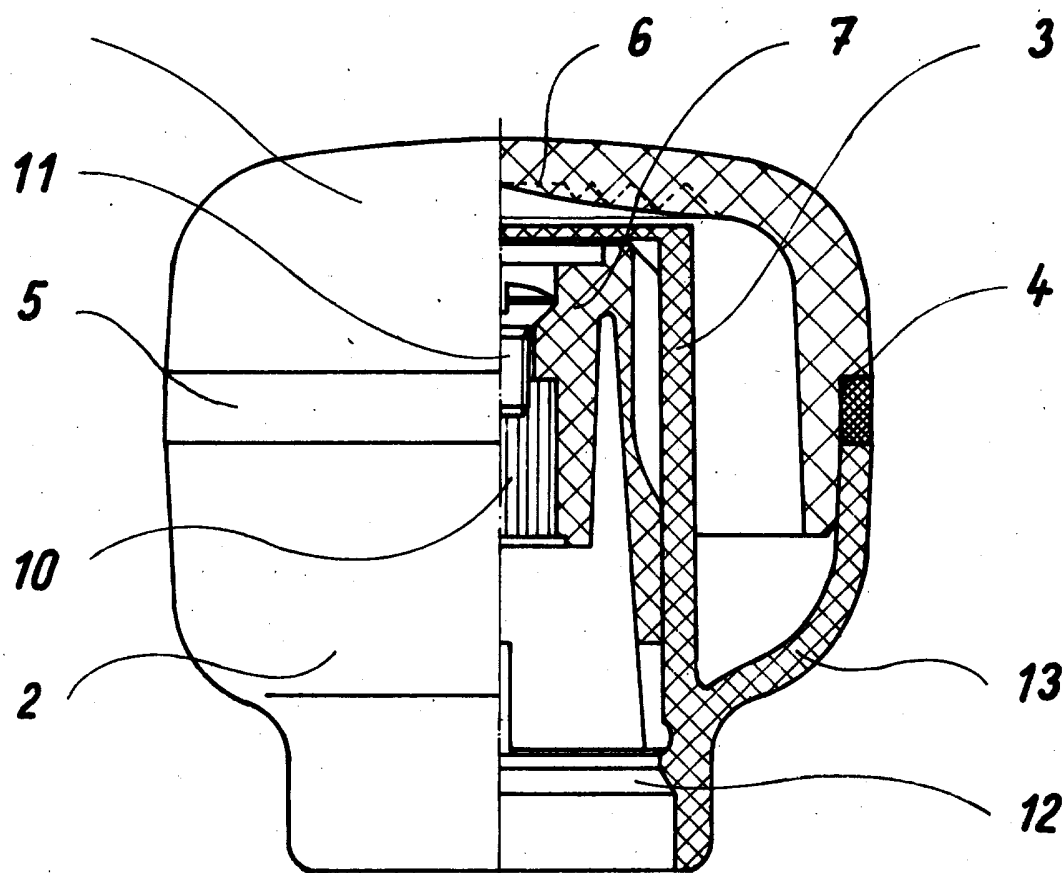
1. Ovládacia rukoväť zdravotných armatúr, pozostávajúca z dielov a značkového krúžku, vyznačená tým, že zadný diel (2) tvorí drážkovú priečku (3) valcového prípadne hrncového tvaru, z ktorej sa zo strany vršku (12) rozvetvuje vonkajšia časť (13) rukoväte, do ktorej je s presahom nalisované osadenie (4) predného dielu (1).

2. Ovládacia rukoväť zdravotných armatúr podľa bodu 1, vyznačená tým, že vonkajšia časť (13) zadného dielu (2) rukoväte je opatrená vybraním (9), do ktorého zapadá výčnelok (8) predného dielu (1) rukoväte.

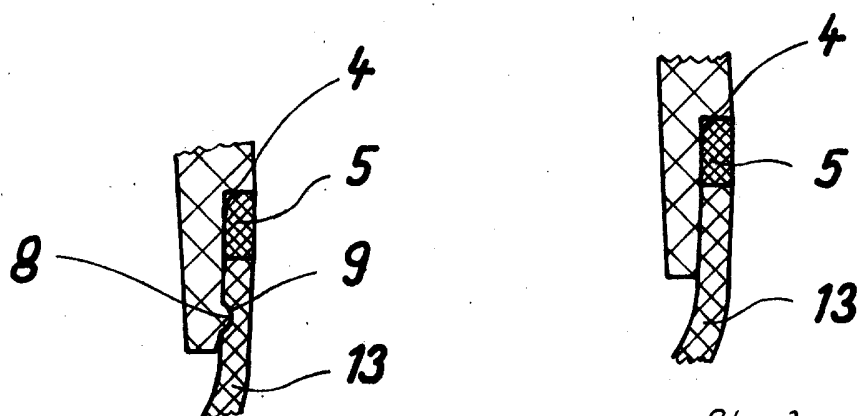
3. Ovládacia rukoväť zdravotných armatúr podľa bodu 1 a 2 sa vyznačuje tým, že v mieste spoja predného dielu (1) a zadného dielu (2) je vložený značkový krúžok (5).

4. Ovládacia rukoväť zdravotných armatúr podľa bodu 1 až 3 vyznačená tým, že čelná časť predného dielu (1) z priehľadného materiálu je opatrená z vnútornej časti ozdobným reliéfom (6).

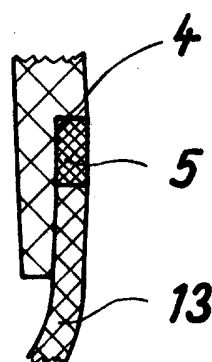
1. výkres

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3